

2006 жылғы 1 маусымдағы¹ банк секторының ағымдағы жағдайы¹

Қазақстанда 2006 жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша 34 екінші деңгейдегі банк жұмыс істеуде, оның ішінде Алматы қаласында 29 банк, банктердің 31 филиалы және 179 есеп айырысу-касса бөлімі орналасқан.

Банк секторының құрылымы	01.01.06	01.06.06
1. Екінші деңгейдегі банктердің саны, оның ішінде:	35	34
-шетелдің қатысы бар банктер	15	14
-жарғылық капиталда ² мемлекеттің 100% қатысы бар – банктер	1	1 ²
2. Екінші деңгейдегі банктер филиалдарының саны	385	435
3. Екінші деңгейдегі банктердің есеп айырысу-касса бөлімдерінің саны	1106	1091
4. Екінші деңгейдегі банктердің шетелдердегі өкілдіктерінің саны	11	19
5. Қазақстан Республикасындағы резидент емес банктердің өкілдіктерінің саны	18	20
6. Жеке тұлғалардың салымдарына (депозиттеріне) міндетті ұжымдық кепілдік беру (сақтандыру) жүйесіндегі қатысушы банктердің саны	34	33
7. Кастодиан қызметін жүзеге асыруға лицензиясы бар банктер саны	9	11

Капитал. Екінші деңгейдегі банктердің жиынтықты меншікті капиталының есеп айырысу³ мөлшері ағымдағы жылдың басынан бастап 162,1 млрд. теңге (27,6%-ке) ұлғайды және 01.06.06ж. жағдай бойынша 749,3 млрд. теңге болды. Бұл ретте бірінші деңгейдегі капитал 34,6%-тен 496,0 млрд. теңгеге дейін ұлғайды, ал екінші деңгейдегі капитал 15,1%-тен 251,8 млрд. теңгеге дейін өсті.

Меншікті капиталдың динамикасы млрд. теңге	01.01.06	01.06.06	Өсімі %-пен
1-ші деңгейдегі капитал	368,4	496,0	34,6
Жарғылық капитал	244,7	278,1	13,6
Қосымша капитал	27,2	27,2	0,0
Өткен жылдардың бөлінбеген таза кірісі	73,3	137,4	87,4
2-ші деңгейдегі капитал	218,7	251,8	15,1
Бөлінбеген таза кіріс	70,8	49,1	-30,6
Реттелген борыш	184,7	254,4	37,7
Меншікті капитал барлығы	587,2	749,3	27,6

2006 жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша банк секторы меншікті капиталының тепе-теңдік көрсеткіштері негізінен өзгерген жоқ және k1 - 0,093 (0,06 нормативі кезінде) (қатысушысы банк холдингі болып табылатын банк үшін норматив – 0,05), k2 - 0,156 (0,12 нормативі кезінде) (қатысушысы банк холдингі болып табылатын банк үшін норматив – 0,10) болды.

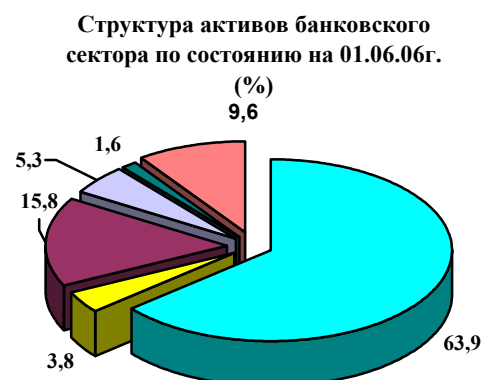
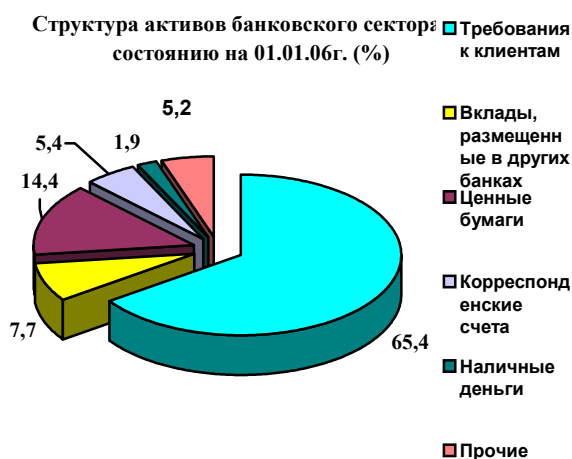
Меншікті капитал тепе-теңдігінің көрсеткіштері	01.01.06	01.06.06
Бірінші деңгейдегі меншікті капиталдың жиынтық активтерге қатынасы (k1)	0,08	0,09
Тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген баланстан тыс міндеттемелерге және активтерге меншікті капиталдың қатынасы (k2)	0,15	0,16
Меншікті капиталдың несиелі портфеліне қатынасы	0,19	0,20
Меншікті капиталдың құрылған провизияларға қатынасы	3,41	3,64
Меншікті капиталдың күмәнді кредиттерге қатынасы	0,48	0,53
Меншікті капиталдың үмітсіз кредиттерге қатынасы	8,57	8,78

Активтер. Ағымдағы жылдың басынан бастап банктердің жиынтық активтерінің мөлшері 830,0 млрд. теңгеге (18,4%-ке) ұлғайды және есепті күнге 5 345,1 млрд. теңге болды.

Банк секторының жиынтық активтерінің динамикасы және құрылымы	01.01.06		01.06.06		Өсімі, (%-пен)
	млрд. теңге	% -пен жиынтығы	млрд. теңге	% -пен жиынтығы	
Қолма-қол ақша	88,0	1,9	83,4	1,6	-5,2
Корреспонденттік шоттар	243,2	5,4	283,3	5,3	16,5
Бағалы қағаздар	651,7	14,4	843,7	15,8	29,5
Басқа банктерге орналастырылған салымдар	345,6	7,7	200,7	3,8	-41,9
Банкаралық заемдар	108,2	2,4	160,6	3,0	48,4
Клиенттерге берілген заемдар	2 953,8	65,4	3 415,2	63,9	15,6
Капиталға инвестиция және реттелген борыш	26,7	0,6	30,4	0,6	13,9
Негізгі құрал – жабдықтар және материалдық емес активтер	55,8	1,2	66,0	1,2	18,3
Басқа активтер	42,1	0,9	261,80	4,9	521,9
Активтердің барлығы	4 515,1	100,0	5 345,1	100	18,4

Банктер активтерінің құрылымында банкаралық (63,9%), бағалы қағаздар портфелі (15,8%), басқа банктерде орналастырылған салымдардан (3,8%) басқа заемдар үлкен үлес алады. Басқа банктерде орналастырылған салымдар бойынша шоттардағы қалдықтар 144,9 млрд.теңгеге немесе 41,9%-ке азайды, клиенттерге берілген заемдар 461,4 млрд. теңгеге немесе 15,6%-ке ұлғайды және бағалы қағаздар – 192,0 млрд. теңгеге немесе 29,5%-ке өсті.

2006 жылдың басынан бастап жіктелуге жататын активтер мен шартты міндеттемелер мөлшері 1 043,8 млрд.теңгеден (19,3%-ке) 6 464,9 млрд. теңгеге дейін

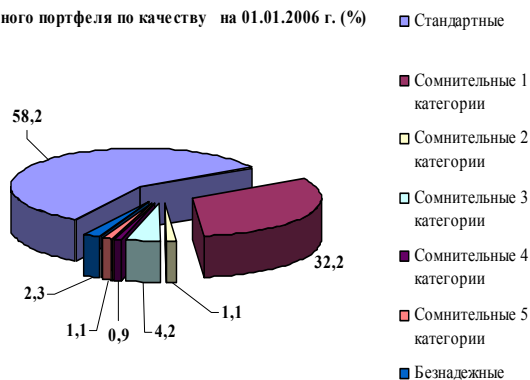

ұлғайды.

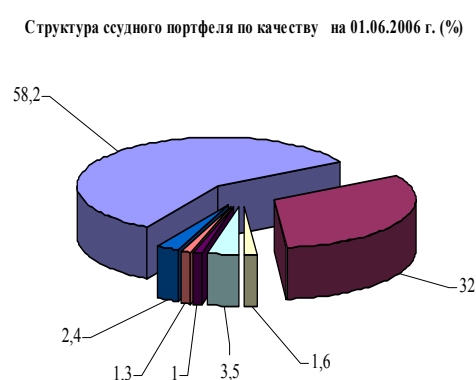
Сонымен қатар, сапасы бойынша активтер мен шартты міндеттемелердің жіктелуінде айтарлықтай өзгерістер болған жоқ. Стандартты активтердің және шартты міндеттемелердің үлес салмағы 73,3%-тен 74,3%-ке дейін ұлғайды, күмәнділер – 25,4%-тен 24,4%-ке дейін төмендеді, үмітсіз активтер мен шартты міндеттемелер үлесі 1,3%-тен 1,4%-ке дейін ұлғайды.

Активтердің және шартты міндеттемелер сапасының динамикасы	01.01.06		01.06.06	
	негізгі борыш сомасы, млрд. теңге	жиынтығына % -пен	негізгі борыш сомасы, млрд. теңге	жиынтығына % -пен
Активтер мен шартты міндеттемелер барлығы	5 421,1	100	6 464,9	100
Стандартты	3 971,4	73,3	4 801,0	74,3
Күмәнді	1 378,2	25,4	1 574,4	24,4
<i>1 санатты күмәнді</i> – төлемдерді толық және уақтылы төлеген кезде	1 132,5	20,9	1 283,0	19,8
<i>2 санатты күмәнді</i> – төлемдерді кешіктірген немесе толық төлемеген кезде	38,8	0,7	62,0	1,0
<i>3 санатты күмәнді</i> – төлемдерді толық және уақтылы төлеген кезде	142,6	2,6	137,0	2,1
<i>4 санатты күмәнді</i> - төлемдерді кешіктірген немесе толық төлемеген кезде	28,7	0,5	36,2	0,6
<i>5 санатты күмәнді</i>	35,6	0,7	56,2	0,9
Үмітсіздер	71,5	1,3	89,5	1,4

Структура ссудного портфеля по качеству на 01.01.2006 г. (%)

Структура ссудного портфеля по качеству на 01.06.2006 г. (%)

Қаралып отырған кезең ішінде банктердің кредит портфелі құрылымында стандартты кредиттер үлесі өзгерген жоқ және 58,2% болды, күмәнді кредиттердің үлесі 39,5%-тен 39,4%-ке дейін төмендеді, ал үмітсіздердің үлесі 2,3%-тен 2,4%-ке дейін ұлғайды.

Несиелік портфель сапасының	01.01.06	01.06.06
-----------------------------	----------	----------

	негізгі борыш сомасы млрд.теңге	жиынтығы %-пен	негізгі борыш сомасы млрд.теңге	жиынтығы %-пен
Несиелік портфельдің барлығы	3 062,0	100	3 575,8	100
Стандартты	1 783,2	58,2	2 080,4	58,2
Күмәнді	1 210,3	39,5	1 410,1	39,4
<i>1 санатты күмәнді</i> - төлемдерді толық және уақтылы төлеген кезде	985,5	32,2	1146,7	32,0
<i>2 санатты күмәнді</i> – төлемдерді кешіктірген немесе толық төлемеген кезде	34,3	1,1	58,4	1,6
<i>3 санатты күмәнді</i> – төлемдерді толық және уақтылы төлеген кезде	129,5	4,2	123,5	3,5
<i>4 санатты күмәнді</i> - төлемдерді кешіктірген немесе толық төлемеген кезде	27,2	0,9	34,7	1,0
<i>5 санатты күмәнді</i>	33,8	1,1	46,8	1,3
Үмітсіздер	68,5	2,3	85,3	2,4

Міндеттемелер. 2006 жылғы мамыр айында екінші деңгейдегі банктер міндеттемелерінің жалпы сомасы 749,7 млрд. теңгеге (18,4%-ке) өсті және есепті кезеңнің соңына 4 823,1 млрд. теңге болды.

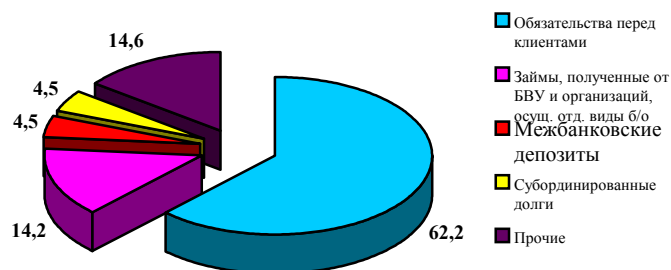
Банк міндеттемелерінің азаюына жасалған «РЕПО» операцияларының көлемі 2,7 млрд. теңгеден 160,8 млрд. теңгеге дейін азайып төмендеуі мейлінше мәнді ықпал етті. Айналымға жіберілген бағалы қағаздар 93,7 млрд.теңгеден 366,7 млрд.теңгеге дейін ұлғайды.

Банк секторының жиынтық активтерінің динамикасы және құрылымы	01.01.06		01.06.06		Өсімі, (%-пен)
	млрд. теңге	жиынтығы %-пен	млрд. теңге	жиынтығы %-пен	
Клиенттер алдындағы міндеттемелер ⁴	2 532,9	62,2	3 007,7	62,4	18,7
Банкаралық депозиттер Қазақстан Республикасы	185,1	4,5	173,4	3,6	-6,3
Үкіметінен алынған заемдар	3,1	0,1	2,8	0,1	-9,7
Халықаралық қаржы ұйымдарынан алынған заемдар	26,5	0,7	23,8	0,5	-10,2
Банктік операциялардың жекелеген түрлерін жүзеге асырушы ұйымдар мен басқа банктерден алынған заемдар	576,8	14,2	661,7	13,7	14,7
Бағалы қағаздармен «РЕПО» операциялары	163,5	4,0	160,8	3,3	-1,7
Реттелген борыштар	184,7	4,5	254,4	5,3	37,7
Айналысқа шығарылған бағалы қағаздар	273,0	6,7	366,7	7,6	34,3
Басқа кредиторлар	71,0	1,7	90,4	1,9	27,3
Басқа міндеттемелер	56,8	1,4	81,4	1,7	43,3
Міндеттемелердің барлығы	4 073,4	100	4 823,1	100	18,4

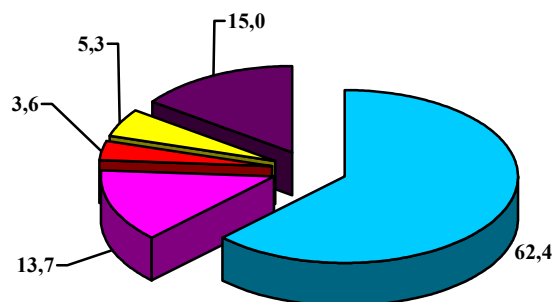
2006 жылдың басынан бастап клиенттердің салымдары⁵ 475,2 млрд.теңгеге немесе 18,8%-ке ұлғайды және 2006 жылғы 1 маусымда 2 998,2 млрд.теңге болды.

2006 жылдың басынан бастап жеке тұлғалардың салымдары талап етілгенге дейінгі салымдар бойынша қалдықтардың 24,9%-ке ұлғаюы есебінен 19,2%-ке немесе 114,8 млрд. теңгеге өсті.

Структура обязательств банковского сектора по состоянию на 01.01.2006г. (%)

Структура обязательств банковского сектора по состоянию на 01.06.06г. (%)

№	Клиенттердің депозиттері	01.01.06г.		01.06.06г.		Прирост, в %	
		Барлығы	Оның ішінде шет. валюта сында	Барлығы	Оның ішінде шет. валюта сында	Барлығы	Оның ішінде шет. валюта сында
1.	Салымдардың барлығы оның ішінде:	2 523,0	1 584,3	2 998,2	1 706,2	18,8	7,7
2.	Заңды тұлғалардың салымдары, оның ішінде:	1 926,2	1 299,8	2 286,6	1 449,5	18,7	11,5
	Клиенттердің ағымдағы және карт-шоттары, арнайы тағайындалған еншілес ұйымдардың салымдарын қоса алғанда	1 319,5	993,7	1 531,1	1 094,7	16,0	10,2
	Талап ету бойынша салымдар	7,3	2,8	14,7	3,5	101,4	25,0
	Мерзімді салымдар	597,0	301,7	738,4	349,7	23,7	15,9
	Шартты	2,4	1,6	2,4	1,6	0,0	0,0
3.	Жеке тұлғалардың салымдары, оның ішінде:	596,8	284,5	711,6	256,7	19,2	-9,8
	Клиенттердің ағымдағы және карт-шоттары	83,6	24,8	93,5	20,0	11,8	-19,4
	Талап ету бойынша салымдар	19,7	9,1	24,6	9,8	24,9	7,7
	Мерзімді салымдар	492,7	250,3	592,6	226,5	20,3	-9,5
	Шартты	0,8	0,3	0,9	0,4	12,5	33,3

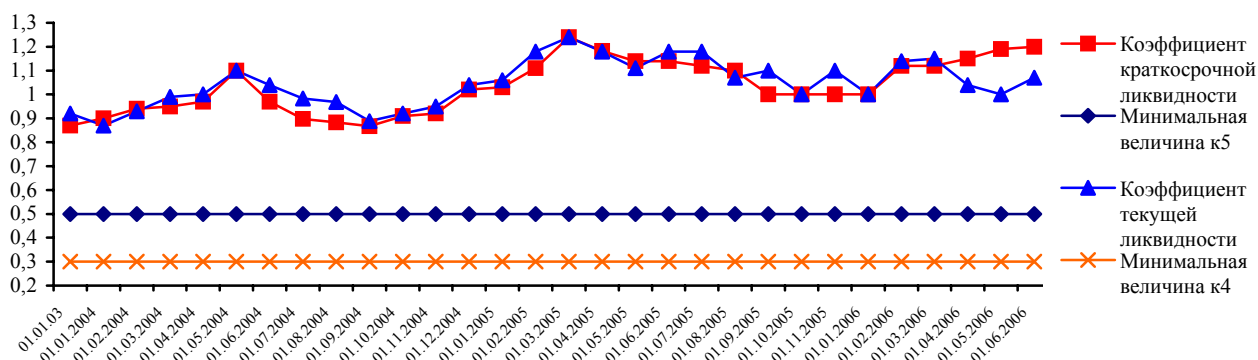
Өз кезегінде заңды тұлғалардың салымдары 18,7%-ке, оның ішінде мерзімді депозиттер - 23,7% (141,4 млрд. теңгеге) және клиенттердің ағымдағы және карт-шоттары 16,0%-ке (211,6 млрд. теңгеге) өсті, талап ету бойынша салымдар бойынша қаражат сомасы 101,4%-ке ұлғайды.

Өтімділік. Ағымдағы жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша банк жүйесінің өтімділік деңгейі жоғары деңгейде сақталды. 2006 жылғы 1 маусымдағы жағдай

бойынша ағымдағы өтімділіктің жиынтық коэффициенті жеке банк үшін барынша төмен 0,3 нормасы болғанда 1,068 болды, қысқа мерзімді өтімділік коэффициенті мейлінше төмен 0,5 шамасы болған кезде 1,205 болды.

Кірістілік. 2006 жылғы 1 маусымда екінші деңгейдегі банктер табыс салығын

Динамика уровня ликвидности банковского сектора

төлегеннен кейін 49,0 млрд. теңге мөлшерінде (2005 жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша – 24,0 млрд. теңге) жиынтық таза кіріс алды. Кірістердің жиынтық мөлшері 319,2 млрд. теңге болды (2005 жылғы 1 маусымда – 60,9 млрд. теңге), шығыстар – 270,2 млрд. теңге (2005 жылғы 1 маусымда – 146,6 млрд. теңге) болды.

Мынаны атап өткен жөн, мамырда банктер өткен жылдың осыған ұқсас кезеңімен салыстырғанда табыс салығы төленгеннен кейін 104,2%-ке көп таза кіріс алды.

Банк секторының кірістілігі, млрд. теңгемен	01.06.05	01.06.06	Өзгеріс (+;-), % -пен
Сыйақы алуға байланысты кірістер	119,0	209,2	75,8
Сыйақы төлеуге байланысты шығыстар	60,2	115,1	91,2
Сыйақы алуға байланысты таза кіріс	58,8	94,1	60,0
Сыйақы алуға байланысты емес кірістер	51,0	109,0	113,7
Сыйақы төлемін жасауға байланысы жоқ шығыстар	81,6	147,8	81,1
Сыйақы алумен байланысы жоқ таза кіріс (шығын)	-30,6	-38,8	26,8
Көзделмеген баптар	0,1	0,7	600,0
Табыс салығы төленгенге дейінгі таза кіріс	28,3	56,1	98,2
Табыс салығын төлеуге байланысты шығыстар	4,3	7,1	65,1
Табыс салығы төленгеннен кейінгі таза кіріс	24,0	49,0	104,2

Проценттік кірістер құрылымында клиенттерге берілген заемдар бойынша (85,8% немесе 179,4 млрд. теңге) сыйақыны алуға байланысты кірістер біршама көп үлес алды, ал проценттік шығыстар құрылымында – клиенттердің талаптары бойынша (59,0% немесе 67,9 млрд. теңге) сыйақыны төлеумен байланысты шығыстар орын алды.

Дилингтік операциялар бойынша таза кіріс 9,9 млрд. теңге болды (2005 жылғы 1 маусымда 4,9 млрд. теңге).

Табыс салығы төленгенге дейінгі таза кірістің жиынтық активтерге (ROA) қатынасы 1,05% (01.06.05ж. жағдай бойынша – 0,90%) болса, табыс салығы төленгенге дейінгі таза кірістің меншікті капиталға (ROE) қатынасы 7,49% болды (01.06.05ж. жағдай бойынша – 7,0%).

Банк секторының кірістілігін сипаттайтын жиынтық көрсеткіштер	01.06.05	01.06.06
Табыс салығы төленгенге дейінгі таза кірістің жиынтық активтерге қатынасы (ROA)	0,90	1,05
Табыс салығы төленгенге дейінгі таза кірістің меншікті капиталға қатынасы (ROE)	7,00	7,49
Сыйақы (мүдде) алуға байланысты кірістердің жиынтық активтерге қатынасы	3,8	3,9
Сыйақы (мүдде) алуға байланысты кірістердің жиынтық несиелі портфелінің кредиттеріне қатынасы	4,83	5,12
Дилингтік операциялар бойынша таза кірістің табыс салығы төленгенге дейінгі таза кіріске қатынасы	17,31	17,65
Сыйақы (мүдде) төлеуге байланысты шығыстардың жиынтық міндеттемелерге қатынасы	2,13	2,39
Жиынтық активтерге резерв жасауға шығыстардың қатынасы	0,79	0,94

Банк секторының шоғырлануы. 2006 жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша 3 ірі банктің банк секторының жиынтық активтеріндегі үлесі 58,8%-тен 56,0%-ке дейін кеміді, 3 ірі банктің банк секторының жиынтық міндеттемелеріндегі үлесі 59,6%-тен 56,5%-ке дейін кеміді.

3 ірі банктің банк секторының жиынтық несиелі портфеліндегі кредиттерінің үлесі 57,9% болды.

Жеке тұлғалар депозиттерінің шоғырлануының кемігендігі байқалады. 01.06.06ж. жағдай бойынша 3 ірі банктің үлесіне екінші деңгейдегі банктердегі жеке тұлғалар депозиттерінің жалпы көлемінің 58,9%-і келсе, 2006 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша осындай көрсеткіш 59,6%-ті құраған.

Жиынтық банк секторынан үлес	01.01.06	01.06.06
Үш ірі банктің активтері	58,8	56,0
Үш ірі банктің міндеттемелері	59,6	56,5
Үш ірі банктің меншікті капиталы	56,2	54,5
Үш ірі банктің несиелі портфелі	60,7	57,9
Үш ірі банк клиенттерінің ⁵ депозиттері, оның ішінде:	68,1	63,8
- заңды тұлғалардың	70,7	65,3
- жеке тұлғалардың	59,6	58,9

Экономикадағы банк секторының ролі

Қазақстан экономикасындағы банк секторының ролін сипаттауға қатысты көрсеткіштердің динамикасы	01.01.02	01.01.03	01.01.04	01.01.05	01.01.06	01.06.06
ЖІӨ	3 250,6	3 747,2	4 449,8	5 542,5	7 300 ⁶	8 725 ⁶
	млрд. теңге	млрд. теңге	млрд. теңге	млрд. теңге	млрд. теңге	млрд. теңге
Активтердің ЖІӨ-ге қатынасы %	25,1	30,6	37,7	48,5	61,9	61,3
Несие портфелінің ЖІӨ-ге қатынасы %	15,9	19,1	24,4	32,7	41,9	41,0
Меншікті капиталдың ЖІӨ-ге қатынасы %	3,8	4,3	5,2	6,3	8,0	8,6
Клиенттер депозиттерінің ЖІӨ-ге қатынасы	15,0	18,6	21,8	29,0	34,6	34,4

¹ - 01.01.06ж. жағдай бойынша ақпарат «Қазақстан Даму Банкі» ЖАҚ деректері ескермей берілген;

² – "Қазақстанның тұрғын үй құрылыс жинақ банкі" АҚ-ы; "Эксимбанк" ААҚ-ы мемлекеттік үлесті сатып алуды жүзеге асырды.

³ – уәкілетті орган бекіткен Екінші деңгейдегі банктердің пруденциалдық нормативтерінің нормативтік мәндері мен есептеу әдістемелері туралы Ережеге сәйкес;

⁴ – "Арнайы тағайындалған еншілес ұйымдардың салымдары" 2222 шотын ескеріп;

⁵ – клиенттердің депозиттері туралы ақпарат клиенттердің ағымдағы шоттарын ескере отырып берілген;

⁶ – Қазақстан Республикасы Экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігінің 2006 жылғы болжам деректері.

¹ - информация по состоянию на 01.01.06г. представлена без учета данных ЗАО «Банк Развития Казахстана»;

² - АО "Жилищный строительный сберегательный банк Казахстана"; ОАО "Эксимбанк" осуществлен выкуп государственной доли.

³ - в соответствии с Правилами о нормативных значениях и методике расчетов пруденциальных нормативов для банков второго уровня, утвержденными уполномоченным органом;

⁴ - с учетом счета 2222 "Вклады дочерних организаций специального назначения";

⁵ - информация о депозитах клиентов представлена с учетом текущих счетов клиентов;

⁶ –прогнозные данные на 2006 год Министерства экономики и бюджетного планирования Республики Казахстан.